

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis
duodecimâ Januarii.

M. FRANCISCO AFFORTY, Doctore
Medico, Præside.

An Morbi à Serosâ Colluvie?

I.

SANGUIS, vivifica succorum moles, à corde progrediens ad ipsum retror-
sa. Ut promptuarium ingens, dat omnibus, ab omnibus accipit. Hinc, velut
ex mari magno, congeniri defluunt humores, eodem confluent adventitii.
Urina, bilis, lac, spiritus, glandularumque succi, rot sunt vitalis laticis
effluvia. Lympha, Chylus, necessaria sunt hujus auctaria. Serum omnium
natum est vehiculum. Quomodo sanguinem subeant, aut ab eodem exeant humo-
res, hinc intelliges. Sic aquarii organis instructum est corpus humanum, ut hy-
draulicam machinam æmuletur. Antliis & machinis hautoriis exantlatur sanguis,
redditurque. E corde salit, funditur per canales, ad varios anfractus & euripos,
quasi per modulos, aut diversis Epistomiis dividitur. Ex sanguine si quid elabi con-
veniat, per rubulos excretorios, veluti per Elices & Deliquias crivatur. Ibidem re-
perias Obturamenta, Emissaria, Cataractas, quibus emittuntur coercenturve humo-
res. Num ex rot moruum instrumentis, impetuosum sanguinis motum conjicis? Imò
verò; sanguis suis cum fœllicibus, & administris succis, raciro passu vasa præterit.
Nihilominus nè languerent ejus officia, illum cor ut Hydraulica quædam assidue
pellit. Argumentum est ejusdem circuitus intra horam sextum revolutus. Si fre-
quentius suos orbes & circulos conficiat, non levem morbi suspicionem importat.
Intimus est aliter sanguini motus, quo benignus, temperatusve dicitur; aut intem-
peratus. Hujus ope quandiu luctantur amice varii sanguinis succi, crasin nativam
induunt; jurgia si gloscant, exuunt. Sanguis ergo dum ad insitas duplicis hujusce
motus regulas dirigitur, suum cuique parti largitur demensum, reclusa parent Cola-
toria, firma stat sanitas; iis violaris legibus, corporis res inclinantur; milleque
furgunt ægritudines. Harum autem causas statueris, non quas persuaserit opinio,
sed quas diuturna observatio docuerit. Hæc, tota continetur Medici Philosophia, quæ
sola est post inventam artem quaesita ratio. Indè Systematum dubia fides, opinionibus
pia credulitas. Solus ille tuto medetur, cui præt experientia, quemvè ratio comi-

tatur. Empiricos remedia ducunt, non natura. Si aptè curare volueris, vera te non fefellerit causarum origo. Sed cave ne hæc eadem dolos tibi nectat. *Lepram à Leprà* distinguere non omnibus datum est. Genuinam à spuria causam discernere; hæc opus, hic labor est. Morbus, causa morbi, Symptoma, tam diversa sunt quam quæ maximè. Hæc si miscueris, ipsamet ruitura est medendi methodus. In causas vel Symptomata an prius incumbendum sit, dijudicet medentis sagacitas. Ex symptomata, alia nata sunt adversus mothum naturæ luctantis instrumenta. Sic si variolæ ingruant, febris insurgit quæ pustulas extrudat. Cum pustulæ ad maturationem enituntur, quæ decreverat febris, recrudescit. Ejusmodi symptomata colit Medicus. Hæc de causâ interdum innoxios ignes licet accendere. Alia sunt symptomata, quæ delirantis vel inclinatæ, gementis vel infirmatæ naturæ sunt argumenta. Talia sunt, ineuntibus pleuritide & peripneumonia, alvi fluxus; primo continuarum febrium progressu, sudores & *ephidrosis*. Ille sanguinis tumultus, hæc oppressæ naturæ, non rarò malignitatis sunt indicia. Sed tunc suis ab *indicationibus* non desleceat callidus artifex: causis intentus, symptomata dedignatur. At verò si ejus sint conditionis ut coctionem impendant, frangant vires, aut extrema minentur; Medici curam ad se convertunt. Dolores ad summum progressi symptomata sunt. Causas illorum comprimere arti decretum est; at hæc interdum occurrit morbi causa, quæ non apertâ fronte lacessenda venit; sed per innocentia remedium diverticula. Hinc dolores blanditiis aggredi, non in concessum. Inde Narcoticorum, Paregoricorum, & ipsiusmet Opii laudes. Dysentericis Brasiliensium radix, Terabinthinata Colicis, Succinata Tussientibus meritò asseruntur. Sed hæc omnia à Laudano sejuncta claudicant. Attamen symptomati, non causæ, Laudanum auxiliatur. Arenulas è renibus deturbare, non omnes attingit. Calculos eximere, sola novit docta manus. Hic Diuretica nocent. Purgantia necant. Horum Frangibula, inanes sunt lusus, cassaque nugalia. Ad hæc si te Narcotica deficiant, quanta perniciēs! ignibus febricitantium, frigentium algoribus, delirationibus Phreneticorum, siti hydropicorum succurrere ars ipsa præcipit. Succrescunt & morbis Diarrhææ, Perirrhææ, Sudores; Pesti, Bubones, & Carbunculi; malignis febribus, Parotides; Variolis, Ptyalismus, pedum manuumque tumores; Sed hæc omnia curat vel recoctus artifex. Imò, Carcinomatiss causam non attendere jubent sanctiora veterum monumenta; ejusdem verò symptomata demulcere, artis est consilium. Posthæc, *heterodoxam* symptomatum medelam quis affirmaret?

I I.

SED ne quid nimis. Causis mederi, publica lex est; symptomatis indulgere, privata. Prior vis est commune, posterior immunitas. Illi sit totum regulæ robur, alteri sola detur exceptionis prærogativa. In has leges agere, non impunè cedit. A causis ergò interdum avocari, attis est industria; solis vacare symptomatis, imperitia. Hunc adjuvant errorem, qui causam cum symptomate mutant. A *Serosâ Colluvie* morbos oriri multa est opinio, non firma veritas. Morborum eomes est, non causa; factus, non genitor. Causa morbos incæptat, hos à tergo sequitur *Serosa Colluvies*. Illa tota valis continetur, hæc non rarò valis excessit. Serum est *ἔχνημα* & *ρεσφῆς*, partium sanguinis vestibulum, utilis & inutilis receptaculum. Sero sanguis impuratus abluitur, partes impinguntur. Indicio sunt peccora, quæ uberiori potu pinguescunt. An serum per Lymphatica redux, ex Spi-

ritibus residuum sit, non improbat. Saltem tremulus Lymphæ motus in cadavere superstes, singulare Seri cum Spiritibus evincit commercium. Lympha, serum, Aqua, pars alba sanguinis, diversa sunt nomina, hic res eadem. Locis & sedibus differunt, non conditionibus. Ubique saltem succorum vehiculum sonant. Lympham in sanis acidulam statuere, errate est. Serum si merum excrementum dixeris, à veritate profanus esto. Pars alba sanguinis, succus est roalis partium continentium nutritius^c, benignus contentarum reparatur. Ut à sero sanguis immitior dulcoratur, ita quidquid hic habet acridinis, cum sero communicat. An hæc Acritas acida sit vel Alkalina, curant ejusmodi fragilium cultores. Quod illi sit ignea vis & colligativa, medico sufficit. Serum undè fuerat egressum ad cor regreditur. Si ejus aliqua portio ex arteriis decidua venis exciderit, illam ad cor Lymphatica revehant. Adeo in orbem ire, juvat humores! quidquid^d contra nugati sunt. Cum sanguine æquo passu serum progreditur. Utriusque soluto nexu, serum è vasīs elapsum fatiscit, hæret, moratur. Hinc pedum, crurumque intumescentiæ, non raro felices & critica sunt acutorum inclinantium appendices. Serum igitur, cum sanguine, qui dulcis fuerit, amice coalescit; eundem si acriorem senserit, resiliendo præceps deturbatur, fertque repulsam. Et hæc est non ultima causa Seri morbosi proventus. Hæc ratione sit *serum diuturnum diuturnum*. Diabeten faciunt vinum meracius, & acriora Diuretica, Dysuriam, Stranguriam, ipsūve Calculum Cervicis, Pomacea recentia, Mustacci liquores. Hydropem & Vesicæ dolores Aromatum abusus. At hic ubique, quæ non savi acrimonia? ad Rheumata pertinent Inflammatorii affectus, Peripneumonia, Arthritis, Ophthalmia, Pleuritis; quantum enim illi sudant *Ichorum*! Febres hectica & Ardens, in hydropem exeunt. Catarrhi acutis Morbis interveniunt, si Sanguis ebulliens, in pulmones aspergine pessima dissiliat. Similis nota sunt Ascites, ab exulto sanguine natus, Lienosi, Melancholici, Scorbutici; hi enim omnes sero exendant. Sed nūm frigidas intemperies causaberis? Num frigida temperamenta? quasi verò. Hinc serpit ignis suppositus cineri doloso: indè sanguis ebulliens, igne micat. In tantum præservidi sanguinis frequens liquamen est *Serosa Colluvies*! Igitur nunc etiam à calore emanat Serosus latex. Testatur Chymicorum ignis, qui vel ab exucco corpore aquam extorquere, quique ipsamet alkalia in aquam convertere novit. Est & alia, Serosi laticis origo, vasorum nempe ligatura. Hæc arte facta viventis animalis Cerebrum & Abdomen aquarum eluvie mergit. Ligaturam annulatur in Hystericis, Colicis, & Hypochondriacis, *spasmodica diathestis*. Tunc nimium coactus sanguis, hæc saltem sui parte levatur. Quis jam miretur, si multis Diabeten prænunciarunt *Spasmodici* affectus. Iisdem responderet causis sanguinis stagnatio, quæ serum subsidit. Indè Prægnantibus, utero graviore vasīs iliicis insidente, crura immanitèr intumescunt. Pari ratione Apoplexia, Asthma, in aquosam desinunt collectionem. Ratum sit igitur quavis in parte lentescentem sanguinem, *Serosam* ponere *Colluviem*. Hinc Plethoricorum saturata nimis & turgida vasa serum evomunt, undè *Spontanea lassitudines morborum prænuncia*. Ad pauca redire vis? duo maxime morbidum hunc imbrem eliciunt, sanguinis eliquatio, ejusdem orbici motus suspensa reciprocatio.

I I L

AT verò ejusmodi serosum liquamen, morbi soboles est, non parens; symptoma, non causa. Chronicis vel Acutis adnascitur: Sed ubique morbos sequitur, non præcedit. Nec serum Continentem morbi causam dixeris. Causa Ante-

^a Etemul. de Catarch. 270. Bohm. Circul. Anat. pag. 184. ^c Ibid. p. 204. ^d Ibid. pag. 111. ^e Non ita pridem ex Italiâ prodit *Homonis Pisonis* liber in sang. circulationem. an. 1690.

^c Carol. Pilo de Morb. à serosa Col. pag. 9.

cedens, est prima mali labes intra sanguinem concepta : eadem Conjuncta sit intra sanguinem evoluta. Illa in sanguine silet, ibidem hæc exfusitata viget. Prior morbum futurum minatur, posterior morbum in præsentia committit. Sanguini afflatur miasma morbosum, causa sit antecedens ; idem in morbum eruperit, conjunctæ nomine saluatur. Quod antecedens otiosa sanguini possit indotnare, palam est. Sic pluribus annis sata sanguini tandem egerminat hydrophobia. Conjuncta verò statim emergit ; talis est quæ populante Peste ambulantes, vitæque plenos detrepent necat. Ut ut sit, neutrius conditione gaudet *Serosa Colluvies*. Hæc quidem morbos interdum proximè tangit, nusquam proximè facit. Quilibet violentiâ in partes sævierit serolis latex, totum illud à sanguine mutuatur. Si adurat in causâ est sanguis accensus ; si rodât, fomes est sanguis sanguinosus ; si ruat, sanguis impellit tumultuosus. Et reverâ Surditatem, Cephalalgiam, Abscessum, à sero conjicis ? Hæc Hæmorrhagia solvit. Asthma sero imputas ? illud invexit sæpissimè mensium suppreffio. Eandem ob causam à Podagrâ, Catarrhis, & Hystericiis affectibus liberant stata Mensium effluvia. Pleuritides, Peripneumonias, Ulcera, Lepras, Vitiligines, Serum fecerit (quid enim jam non ausura *Serosa Colluvies* ?) His omnibus medentur Hæmorrhoides. Hæc si solutæ fuerint, quot Chronicis affectibus auxiliantur ? Si suppreffæ, quot strages edunt ? Chronicis tamen causam attribuant se-rescentis sanguinis deliquium. Membrum aliquod invadat Catarrhus, totum condolet corpus, Febrisque non rarò se dar comitem. Denem impetat Serosa Destillatio, quanta capitis gravitas ? quæ totius corporis anxietudo ? Sed hæc omnia, sanguinis, non Seriditione & dominatu geri quis non videt ? Chroniciis tamen causam alternantes Destillationum vicissitudines, varias earum *metabases*, nihil aliud à Sanguine sic circumferri potest. Ventriculi, Intestinatorum, & Renum dolores, in Articulis mutantur, & vicissim. Colici, Paralyfin incurrunt ; Calculosi, ex urinâ suppreffâ Lethargici moriuntur. Cujâ, amabo, tanta volubilitas ? Nunquid serum posset vi propriâ, tot alternationibus circumvolitare ? verissimè ejusmodi trægædiarum author est [†] Sanguis ; Serum, instrumentum. Hoc sæpè in vasorum fundo subsidens præcipitatumque volvitur ; vel vasis pulsus est. Si prius, iners ignavumque ferè cessando torpet, ejusque pendent opera ; si posterius, nusquam ad aliam, ab eâ quam obsidet, partem evolarit. Sed à merâ sanguinis eliquatione, morbos fieri Serosos aliunde revincitur. Catarrhis accensetur in viris Gonorrhæa, Fluor albus in mulieribus, in utrisque Corysâ. Quantum Serî plorant sub his morbis affectæ partes, cuiusvis notum est ; Ergone Serum illud iis causam affinges ? Sed locorum spatia, partiumve interstitia animo contuere, procul dubio, intra tam angustos limites, constipari nequit enormis adeò Serî quantitas. A sanguine ergo stillat assidue, Morbi productum [§] est, non causa. Quid ? quod Hydropem illi contrahunt, qui nimium Serî dispendium passi fuere. Indè Ptyalismus, Diarrhæa, Fluor albus, in Cachexiam ultimò terminantur. Eodè desinunt Phthisis & Atrophia quibus omnis humor aut aqua exhausta est. Denique benè multis Hydropem attulit *Hypercatharsis*. Numquid vel absens serum, morbos committeret ? At urgebit aliquis, aquâ per Paracanthelin eductâ, Ascites curatur. Sed quot sub ipsâ *Operantis* manu perieret ? Quoties *Operationem* excepit intestinatorum Inflammatio lethalis ? profectò hic non *Sanat humor emissus* ^h, sed *Medicine locum facit*. Hinc nisi lacte, hebisque idoneis, Sanguinem studueris instaurare ; mirum quàm citò morbus recrudescat : frustra læscitæus exasperatur, fiuntque *hominis illius novissima* . . . *pejora prioribus*. Huc faciunt & collaquiræ quas sibi Natura fingit : tales sunt erurum hiatus & hydatides, quibus ad salutem serum elabi serunt. Hæc esto loquantur medicinales

* Schnei-
der. l. 3. p.
110. *Enc.*
Ectumul. de
Catarrh. p.
118.

§ Ibid. p.
1127.

h Celsus. P.
1. 5.

historia : sed cur ejusmodi evacuationes numquàm solvant morbum ineuntem ? Cur nonnisi sub finem morbi salutare contingunt ? obvia est ratio ; priùs exquisitis remediis , victu , temporis morà , maceranda fuit in sanguine morbi causa. Adeò à sanguine , non ab aquà pendent corporis ægritudines. Procul hinc igitur *Vrscicatoria* , *Scarificationes* , *Suppedanea* , quibus has naturæ *Crises* pessimè imitantur. Quas Natura molitur evacuationes experiri , in omnes cadit ; ejus verò assequi momenta , solus novit in arte veterator.

IV.

E ADEM est querimonia de Sudorificis , Hydroticis , & Diureticis remediis. Quòd Tussientibus Sudorifera , Hydropicis Diuretica , Hydrotica Syphilidi possint asservire , sciunt rebus artis eruditi. At verò , quotiès eadem , ex Tussi Peripneumoniam , ex Hydrope Tympaniten , ex Venereis morbis lethales fecerunt affectus. Hæc sanè medentis animum prorsùs incertarent. In eodem hæsitant luto , qui solà Catharsi (quasi *gladio delpico*) *ferosam* quamlibet *colluviem* profligare volunt. Sed horum sententiam resistere interest vitæ. Serosis affectibus Purgationem competere , nemo sapientium dubitat. At in omni morbo , qui serum oleat , statim purgationem iterùm & sæpiùs audere , ambitiosa nimis est artis cupiditas ; à nostris moribus abhorret barbara nimis hæc *Arabum* doctrina. Sero morbosa excipiuntur sanguinis recrementa ; tunc subdulcis ille liquor sanguinem eluendo , in lixivium abit : testis est ascites , cujus signa sunt prodroma aut assidentia , urinæ lixiviales & lateritiæ. Sanguis etiam *Fluorem* passus totus in aqueum humorem abit , unde Anasarca nascitur. Hic quidem hydrops , Diureticis , hydragogis (minùs Diaphoreticis) curari se paritur. At verò quàm etià infida esse solet hæc ipsa medicina ! si sitis nimium fatiget , aut si depressam sanguinis energiam omiseris relevare. Sub acutis morbis si sanguis ebullierit , sero desumpat ; si deferbuerit , totam in serum impuritatem refundit. Inde Urinarum Nubeculæ , æneoremata , hypostases. Sic optata se produnt Coctio- nis argumenta. Hujus ¹ sub auspiciis Catharsin aggredi consultum est , secùs inconsultum. Victis morborum causis serum saturatur. Illæ tunc spontè deciduæ , nisi foràs amandentur , Apostases pariunt & Recidivas. Serum igitur sic excretioni paratum fugà gesturitur. Per sudores , alvum , urinas , non perindè est. Sed vias & loca definiant , morbi Species , Indoles & Proclivitas ; *Ætas* , *Regio* , *Temperamenta*. Itaque positus in sero morborum exuviis , genuinus est Purgationi locus , idonea oportunitas. Sed cave ne fucum tibi faciat fallax humorum *Orgasmus*. Hic sæpè turbine sanguinis cum sero bullientis simulatur. Hoc colore importunè motitant alvum , quò serum extendant. Sed quo successu , quo nomine , quâ autoritate , quâ ratione ipsi vide- rint. Furiali fermento abreptâ humorum malsâ , sanguis & serum incertò feruntur. Hinc ægri dolent , urantur , anguntur. Sed tùm temporis , oppressâ naturâ , nihil feliciter excerni potest. Sanguis interdum eliquatus , servè incontinens , partes morbidò madore respersit ; sed tumultuantis est humoris non naturæ motus. Ejus- modi *ferosam colluviem* Catharsi lacessere , *crabrones est irritare*. Purgatio victæ morbi causæ , non vincendæ debetur. Supponit , non tradit victoriam. Crisium instar morbo- rum curationem terminat , non inchoat. Verùm , an tantùm victos , & senescentem morbo castigatos humores , licet exterminare ? Hucusquè constans hæc duraverat avita virtus ; accesserat *Neotericorum* concentus ; omnes nihil *immatu- rā Medicinā* pernicio- sius existimantes , sibi persuaserant sævienti morbo *Cathartici* non esse occur-

¹ Hinc pen-
det Meden-
tis felicitas.
Sepral.
Caution. I.
3. art. 48.

rendum; nè illum ipsa solatia irritarent magis & accenderent. Indè non priùs ad *Catharsin* aggrediebantur, quàm Venæ sectione, *Humefiantibus*, *Absorbentibus*,
^k *Inviscantibus*, *Invertentibus*, uno verbo, nisi *Digestivis* utcuquè cicuratus humor
 tangi se pateretur. Nùm ex hac medendi peritiâ pejùs se haberet gens humana? *Credat*
Judans Appella, non ego. Ut ut sit, is esse potest humorum impetus, ^l ea ferocitas; ubi
 Coctionem absolutam prævertere fas est; expectare, nefas. Si *peracturorum* initio sic
 turgat humor, ut ad partes excretioni ^m dicatas viam affeçter; si ex Abdominis ⁿ *bor-*
borymo, urinarum ^o conditione, morbi celeritate ^p; non prociù abesse Coctionem
 aliquantam constiterit: hunc esto moveas humorem; præsertim cùm perspectam habes
 ad defectionem vel ad Vomitus, ægri facilitatem ^q: cùmquè minus impendet ex Phar-
 maco, quàm ex Morbi gravitate periculum. Similiter si partibus sic inpegerit turge-
 cens serosus latex, ut itus ac reditus ^r sanguinis fermè perierit; si spes ^t coctionis est
 undequaquè abscissa, tunc Mochlico, tanquam classico, feriantis Naturæ vires excitabis.
 Imprimis, si nulla sit ex parte severioris Methodi, rerum expectatio melioris, Agoni-
 stico hostem arcere tentabis præsidio. Sed hinc absint flammantes urinæ, distenta
 nimis hyppochondria, exucca lingua, clamosa sitis, viscerum æstus aut inflammatio.
 His cautionibus ^r humorum *Orgasmo*, surgentibus morbis, succurrere par est. At hoc
 sit artis magisterium, non usus assiduus: *plurima enim non turgent*. Si vel injecta
 feri mentione ad Purgationem properes, probrum incurres Medici nimium diligen-
 tis. Ad rem hanc igitur agendam, simul adhibeatur & industriæ celeritas, & dili-
 gentiæ tarditas. Caterùm de coctione Februm Malignarum desperandâ sermones,
 sermones sunt. Tarda quidem est, sed tandem ventura. Indè popelli maxima pars,
 ex nuperis febribus malignis sua spontè evadebat: suâ miseriâ felix, quod Medi-
 catricem Naturam incondito purgantium usu interpellandi, ipsi copia non dare-
 tur. Et reverà, præmaturâ Catharsi ab *Orgasmo* periculum declinare conaris?
 Ipsèmet accersis. Sub illis morbis vel accidentia suis in causis testâ laceßendo, quam
 timueras *turgentiam*, provocas. Vel jam furentes serosos humores, in arcem vitæ
 detrudis. Deniquè quod est ultima meta malorum, febris quam tantùm olfeceras
 malignam, præcoci Purgatione in Febrem te ipsâ talem convertis. Fac igitur, ma-
 lignos affectus præmaturâ Catharsi aggredere; Sed cavè tuo nè decelleris officio,
 hic Medicum te præsta; non Pharmacis plùs æquo confisus, legitimæ methodi
 præcepta teneto. Ut prudens malorum præfagus, statim nascenti morborum
 malitiæ prospicias. Sic igitur identidè ingeminatâ venæ sectione, parata sint
 humorum commercia, ut Purgationis impetum ac turbas sustinere possint. His
 omisiss, quidquid ludas miraculi; jura violas, artem prodis, quamquè profiteris
 ore Methodum, factis negas.

V.

AGEDUM ab aquâ genus humanum denuò vindicatur. Illic semel mor-
 tales petiisse fat est. Heu mira opinionum insolentia! cùm igne vivitur, aquâ
 pereundum esset. Dolit stomachus, statim ad aromata. Caput gravatur, præstò
 sunt ustulatæ potiones. Tales sunt plùs satis familiares *Thee*, *Cophee*, *Chocolata*
 decocturæ; milleque sorbitionum pestes, quibus artem & vitam infamarunt. Aquâ
 sitis non avertitur, sed rebus quasita siticulosis invitatur. Siti ardere amant, non
 levare. Indè quasi ad perdenda vina geniti, vinis aut meracioribus, aut pessimè
 medicatis abutuntur. Posthac morbos à sero vel aquâ repetas. Sed hic emendan-

^k Vvedel. de
 Med. facul.
 pag. 128.
^l Turgel-
 centiæ præ-
 cipitancia
 debentur.
 Extul. de
 usu & abu-
 su præcip.
 p. 237.
^m Hippoc.
 de Humor.
 pag. 315.
ⁿ Galen. l.
 6. epid.
 Hippocr.
 ibid. Ballon.
 Conf. 107.
^o Hippoc.
 de Vict.
 acut. pag.
 309.
^p Ibid. pag.
 304.
^q Prosp.
 Martian. in
 aphor. 22.
 f. 1.
^r Ibid. Gal.
 l. 1. aphor.
 comm. 14.
^s Hippoc.
 de humor.
 pag. 315.
^t Ibid.
^u Valef.
 meth. pag.
 269.
 Prosp. Mar-
 tian. Ibid.

dum venit vulgi præjudicium. Serum morbosum, ignavi non est aut fatui saporis: crudum illud vel frigidum statuere, erroris est. Quam ineptè igitur calidiora huic opponunt remedia! non frigidum est, quidquid in sanguine crudum audit. Crudum sit quidquid à temperie benignà recedendo, calori nativo minùs est morigerum. Hoc in sensu humores *adespositi*, omnequè jugum respuentes, crudi sunt. Hos enim indomitos non regit Natura, vix vincit calor nativus. Eòdem impingunt, qui Pituitam aut *Serosam Colluviem*, frigidiori stomacho attribuunt. *Menstruum*, quo imbuatur ventriculus, in multis magis evectum est, quàm depressum; perversum sæpiùs, quàm eversum est. Corallia, Plumbum, Aceto meliùs subiguntur, quàm Spiritu nitri; Ergonè hic imbecillior? imò verò, sed ineffabiles sunt solventium cum solutilibus proprietates & convenientiæ. Pari ratione stomachus, minùs vi, quàm singulari aptitudine *menstrui*, solvit alimenta. Hinc in multis cruditates parit vini potio, quas frigida curat. In Fame Caninà, Chlorosi, Picà, Malacià, Menstruum accurit; Carbones enim, Calcem, & Gypsum digerit: attamen pessimum abiit ciborum Concoctio. Igitur, si importuna sputatio, Distillationes assidue, Rheumatismi, quempiam vexaverint; Ventriculi frigidam nè culpaveris Intemperiem. Neque Lienosos, Arthriticos, Scorbuticos, Pituità argentes dixeris. Tor sunt infelices præfervidi sanguinis fœturæ. Et reverà calidiores constitutiones sæpiùs invadunt. Hinc olim, cum stomachus frigeat, jecur incallescere ferebatur. Idem, si Serum aut Pituita Senes molestarit, frigescentem eorum nè inculaveris sanguinem. Flammà, quà vivit homo, hæc eadem consumitur. Gliscit in Pueris, ardet in Viris, deflagrat in Senibus. Senum ergò sanguis adurit, non Vapescit. Hinc Urinarum Ardores, Dysuriæ, Stranguriæ, Calculi, domesticæ senectutis affectæ. Eòdem urunt immedicabiles ferè Pruritus, Herpetes, Impetigines. Si Tossi quantantur, turpis si stiria ab naso pendeat, si Asthmate suspirent, toti denique distillent, ferè dices tot exeuntes è corpore ferventi strictamenta. Vides, ut igneæ Colliquationis fœtus est *serosa Colluvies*. Hanc ob rem Rheumaticos à potu arcere, siti enecare est. De Sero igitur has tibi dicito leges. Intùs partibus alimentum, foràs sanguinis purgamenta convehit. Indè Pryalismi, Sudores & Urinæ criticæ dantur: contrà pessimæ sortis est Serosus alvi fluxus, fœdæ colliquationis argumentum. Sero sunt morborum *Metastases*. Eodem ad singulas vectantur corporis partes Arenulæ aut Calculi; ab his enim immunis quæ gloriatur! Jecur, Pulmones, Cor, Cerebrum, Intestina, suos non sibi cudunt lapillos; tot sunt varia sanguinis ejectamenta. Horum igitur semina sanguine contineri, quis dubitaret? Et verò tota perit vel peritissimi Lithotomi opera, nisi calculi causas in sanguine non rarò superstites præfocarit Medicus. Spiritus à sero vehiculum mutuari, non fide caret. Illud *succum* dixeris *Nervosum* nec nè, de nomine lis est. Saltèm spiritus dissolutos esse vapores, non approbatur. Bono corporis publico serum esse natum, arguit illius multò major rubro sanguine moles. Sic autem à Naturà cautum est, ne totus in flammam abiret Microcosmus. Serosum laticem vasis Natura coerevit. Quem Pericardium complectitur, non hæc fortè, sed sanguinis vitium fecerit; & sanè si aliquem incolumem gladius subito peremerit, aut truncaverit capite, tunc sero vacat Cordis capsula. Hoc igitur sanguini admisceri primitùs institutum est. Quòd vel exundet, vel à sanguine sejugatum intra vasa feratur, à morbo est. Quidquid habet virtutis, à sanguine manat. Serum enim ad partes appellit, pellit sanguis. Omnis ergò morbi partus est *Serosa Colluvies*, nullius parens. Serum, si defuerit, non unus committitur morbus; Etiam si redundans adfuerit, nullus. Sero medici accessorium est; sanguini, præcipuum. Venæ

" Ballon.
Conf. 107.
l. 1.

sectione sanguinis remoras, dulcorantibus acredinem sustuleris, serum resorbetur; Hydragogis, ipsafinet aquarum solvis Cataractas. *Catharsin* exigit *Turgentia*, suadet Concoctio. *Turgentia* non sit quævis humorum iniquies, quâ Morbus præludit; ut plurimum enim talis procella, " incruentâ victimâ non placatur. Sed interdum serosus humor (iritis aut elusis aptioribus remediis) ad partes, sedem ibi fixurus, abripitur: hoc in præcipiti periculô, nè viscerum abditis recessibus penitiùs adhærescat, experiri licet quod alias omittendum. Igitur nè cymba pereat, Mochlico iactura facienda est. Tali succussu resides humores, præterlabenti sanguinis vortici restituis, ab apostasi revocas, serumquè in vasa refundis. Hæc si te consilia ducant, agès *Cruda medicare*, Catharsi *Serosam* extermina *Colluviem*. Sed crura Gravidarum Sero crepantia, Hydragogis ne minuas, futuri enim hominis extingues originem. Prægnantes succorum exuperantiâ laborant, hinc iis *ἀγμορῖξ* est Venæ Sectio, non *Catharsis*. Similiter cum infans à matre recens Hydrocephalo tenetur, in causâ fuit arcana quædam compressio. Quid multa? Quôvis in Sexu, Morbo, Ætate, Temperie, *Serosam Colluviem* invehit aut mora sanguinis aut Dyscrasia. His à sanguine recedentibus, illa recedit.

Ergò Morbi non à Serosâ Colluvie.

Domini Doctores disputaturi.

M. Jacobus des Prez.

M. Petrus-Paulus Guyart.

M. Franciscus le Rat.

M. Ludovicus Labbé, Censeur Academia.

M. Andreas Enguehard, Professor Regius.

M. Josephus Thomasseau.

M. Bertinus Dieuxirvoye.

M. Guillelmus Petit, Serenissimi Delphini Principis Primarius Medicus.

M. Rolandus Merlis.

Proponerat Parisiis PHILIPPUS HEQUET Abbavillæus,
Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1696.

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.